

SMĚRNICE

SMĚRNICE RADY (EU) 2018/2057

ze dne 20. prosince 2018,

kterou se mění směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty, pokud jde o dočasné používání všeobecného mechanismu přenesení daňové povinnosti ve vztahu k dodání zboží a poskytnutí služeb nad určitou prahovou hodnotu

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 113 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu ⁽¹⁾,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽²⁾,

v souladu se zvláštním legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Ve sdělení Komise ze dne 7. dubna 2016 o akčním plánu v oblasti DPH Komise oznámila svůj záměr předložit návrh konečného režimu daně z přidané hodnoty (DPH) pro přeshraniční obchod mezi podniky v členských státech na základě zdanění přeshraničního dodání zboží a poskytnutí služeb.
- (2) Vzhledem k současnému rozsahu podvodů s DPH a ke skutečnosti, že členské státy jsou těmito podvody zasaženy různou měrou, a vzhledem k tomu, že zavedení konečného režimu DPH bude trvat několik let, se jeví jako nezbytné přijmout určitá naléhavá a konkrétní opatření.
- (3) Některé členské státy v této souvislosti požádaly o povolení zavést dočasný všeobecný mechanismus přenesení daňové povinnosti (dále též jen „mechanismus“) s určitou prahovou hodnotou plnění, který by se odchyloval od jedné z obecných zásad současného systému DPH, a to zásady dělených plateb, což by mělo pomoci řešit rozšířené kolotočové podvody. Kolotočové podvody mají své kořeny zejména v současném daňovém osvobození dodání zboží uvnitř Společenství od daně, které umožňuje pořízení zboží bez DPH. Několik obchodníků v řadě se podílí na daňovém podvodu tím, že DPH, kterou přijali od svých zákazníků, neodvedou daňovým orgánům. Jejich zákazníci však mají na základě obdržené platné faktury stále nárok na odpočet daně. Stejně zboží může být dodáno několikrát, a to včetně opětovného, od daně osvobozeného dodání uvnitř Společenství. K podobnému kolotočovému podvodu může dojít i při poskytování služeb. Pokud by osoba povinná k dani, které je zboží dodáno nebo které jsou služby poskytnuty, byla určena za osobu povinnou odvést daň, odstranila by se příležitost k páchání této formy daňového podvodu.
- (4) Členské státy, které se liší stupněm vývoje kapacit svých správců daně, vynakládají při provádění režimu daně z přidané hodnoty, pokud jde o vyšší rozsah podvodů v oblasti DPH a ztráty na příjmech z DPH, zvláštní úsilí ve smyslu čl. 27 prvního odstavce Smlouvy o fungování Evropské unie.
- (5) Aby se omezilo riziko přesunu podvodných činností mezi členskými státy, mělo by být povoleno používat uvedený všeobecný mechanismus přenesení daňové povinnosti všem členským státům, které splní určitá kritéria, pokud jde o rozsah podvodů, zejména kolotočových, a které jsou schopny prokázat, že jiná kontrolní opatření nejsou k boji proti těmto podvodům dostatečná. Členské státy by měly prokázat, že odhadovaný přínos dodržování daňových předpisů a výběru daní v důsledku zavedení všeobecného mechanismu přenesení daňové povinnosti převáží odhadované celkové dodatečné zatížení podniků a správců daně a že podnikům a správcům daně nevzniknou náklady vyšší než náklady vzniklé v důsledku uplatnění jiných kontrolních opatření.

⁽¹⁾ Stanovisko ze dne 11. prosince 2018 (P8_TA(2018)0496).

⁽²⁾ Stanovisko ze dne 31. května 2017 (Úř. věst. C 288, 31.8.2017, s. 52).

- (6) Pokud se členský stát rozhodne všeobecný mechanismus přenesení daňové povinnosti používat, měl by ho uplatňovat na veškerá jiná než přeshraniční dodání zboží a poskytování služeb nad stanovenou prahovou hodnotu plnění. Mechanismus by neměl být omezen na žádné konkrétní odvětví.
- (7) Členský stát, který se rozhodne všeobecný mechanismus přenesení daňové povinnosti používat, by měl za účelem jeho účinného fungování a monitorování jeho uplatňování zavést zvláštní povinnost elektronického podávání hlášení osobami povinnými k dani. Cílem je odhalit a znemožnit veškeré nové formy daňových podvodů, jako je například účelové rozdělování základu daně pro plnění.
- (8) Aby bylo možné posoudit, zda zavedení všeobecného mechanismu přenesení daňové povinnosti v jednom členském státě nezpůsobuje přesun podvodných činností do jiných členských států, jakož i míru možného narušení fungování vnitřního trhu, je vhodné stanovit konkrétní povinnost výměny informací mezi členskými státy, které mechanismu používají, a těmi členskými státy, které jej nepoužívají. Na veškerou výměnu informací se vztahují příslušná ustanovení týkající se ochrany osobních údajů a důvěrnosti, jež upravují i výjimky a omezení za účelem ochrany zájmů členských států nebo Unie v oblasti zdanění.
- (9) Aby bylo možné transparentně posoudit účinek používání všeobecného mechanismu přenesení daňové povinnosti na podvodné činnosti, měly by dotyčné členské státy předem stanovit hodnotící kritéria, aby bylo možné posoudit rozsah podvodů před zavedením mechanismu a po jeho zavedení.
- (10) Případná rozhodnutí o povolení používání všeobecného mechanismu přenesení daňové povinnosti mohou mít rozpočtové dopady, které by mohly být pro jeden nebo více členských států nezanedbatelné. Pravomoc povolovat používání mechanismu by proto měla být svěřena Radě.
- (11) Členský stát, který se rozhodne všeobecný mechanismus přenesení daňové povinnosti používat, by měl Komisi požádat, aby navrhla použití mechanismu, a poskytnout příslušné informace, aby Komise mohla žádost posoudit. V případě potřeby by Komise měla mít možnost vyžádat si doplňující informace.
- (12) Vzhledem k tomu, že použití všeobecného mechanismu přenesení daňové povinnosti může mít neočekávané účinky na fungování vnitřního trhu kvůli možnému přesunutí podvodné činnosti do jiných členských států, které jej nepoužívají, měla by mít Rada jako ochranné opatření možnost zrušit veškerá prováděcí rozhodnutí, jimiž se povoluje používání mechanismu. Pro případ nutnosti jednat rychle v situaci, kdy by byl zjištěn velmi nepříznivý dopad na vnitřní trh, by mělo být použito tzv. hlasování na základě obrácené jednomyslnosti.
- (13) Vzhledem k nejistým účinkům všeobecného mechanismu přenesení daňové povinnosti by jeho použití mělo být časově omezené.
- (14) Jelikož je třeba pečlivě sledovat dopad na vnitřní trh, měly by všechny členské státy, pokud bude mechanismus používat alespoň jeden členský stát, předkládat Komisi zprávy, aby bylo možné provést posouzení dopadů na podvody, náklady podniků na dodržování předpisů a přesun podvodných činností v důsledku použití mechanismu.
- (15) Směrnice Rady 2006/112/ES ⁽¹⁾ by proto měla být odpovídajícím způsobem změněna,

PŘIJALA TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Ve směrnici 2006/112/ES se vkládá nový článek, který zní:

„Článek 199c

1. Odchylně od článku 193 může členský stát do dne 30. června 2022 zavést všeobecný mechanismus přenesení daňové povinnosti pro jiná než přeshraniční dodání zboží a poskytování služeb, kterým stanoví, že osobou povinnou odvést daň je osoba povinná k dani, jíž je dodáno veškeré zboží a poskytnuty veškeré služby přesahující prahovou hodnotu 17 500 EUR na plnění.

⁽¹⁾ Směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty (Úř. věst. L 347, 11.12.2006, s. 1).

Členský stát, který hodlá zavést všeobecný mechanismus přenesení daňové povinnosti, musí splňovat všechny tyto podmínky:

- a) podle metod a údajů, které jsou obsaženy v závěrečné zprávě pro rok 2016 ze dne 23. srpna 2016 o výpadku z příjmů DPH, zveřejněné Komisí, měl v roce 2014 výpadek příjmů z DPH vyjádřený jako procentní podíl celkové daňové povinnosti k DPH ve výši nejméně 5 procentních bodů nad mediánem výpadku příjmů z DPH ve Společenství a
- b) na základě posouzení dopadu připojeného k legislativnímu návrhu tohoto článku, činí podíl kolotočových podvodů na jeho celkovém výpadku příjmů z DPH více než 25 % a
- c) prokáže, že jiná kontrolní opatření nejsou dostatečná pro boj proti kolotočovým podvodům na jeho území, zejména specifikací uplatňovaných kontrolních opatření a konkrétních důvodů, proč tato opatření nejsou účinná, jakož i důvodů, proč se správní spolupráce v oblasti DPH ukázala jako nedostačující, a
- d) prokáže, že odhadovaný přínos dodržování daňových předpisů a výběru daní v důsledku zavedení všeobecného mechanismu přenesení daňové povinnosti převáží očekávané celkové dodatečné zatížení podniků a správců daně minimálně o 25 %, a
- e) prokáže, že podnikům a správcům daně nevzniknou zavedením všeobecného mechanismu přenesení daňové povinnosti náklady vyšší než náklady vzniklé v důsledku uplatňování jiných kontrolních opatření.

Členský stát přiloží k žádosti podle odstavce 3 výpočet výpadku příjmů z DPH podle metody a údajů, které jsou k dispozici ve zprávě o výpadech příjmů z DPH, zveřejněné Komisí, jak je uvedeno v druhém pododstavci písm. a) tohoto odstavce.

2. Členské státy, které používají všeobecný mechanismus přenesení daňové povinnosti, zavedou povinnost náležitě a účinně elektronického podávání hlášení pro všechny osoby povinné k dani, a zejména pro osoby povinné k dani, které dodávají či pořízují zboží nebo poskytují či přijímají služby, na něž se tento mechanismus vztahuje, s cílem zajistit účinné fungování všeobecného mechanismu přenesení daňové povinnosti a sledování jeho používání.

3. Členské státy, které si přejí používat všeobecný mechanismus přenesení daňové povinnosti, podají Komisi žádost a poskytnou následující informace:

- a) podrobné odůvodnění dokládající, že podmínky stanovené v odstavci 1 jsou splněny, a
- b) datum zahájení používání všeobecného mechanismu přenesení daňové povinnosti a období, po které se má používat, a
- c) opatření, která mají být přijata s cílem informovat osoby povinné k dani o zavedení všeobecného mechanismu přenesení daňové povinnosti, a
- d) podrobný popis doprovodných opatření uvedených v odstavci 2.

Jestliže se Komise domnívá, že nemá k dispozici veškeré potřebné informace, požádá do jednoho měsíce od přijetí žádosti o doplňující informace, včetně metod, předpokladů a studií, z nichž se vychází, jakož i dalších podpůrných dokumentů. Žádající členský stát předloží požadované informace do jednoho měsíce od obdržení oznámení.

4. Jestliže se Komise domnívá, že žádost splňuje požadavky uvedené v odstavci 3, předloží nejpozději do tří měsíců poté, co obdržela veškeré potřebné informace, Radě návrh. Rada může na základě takového návrhu Komise jednomyslně rozhodnout o tom, že žádajícímu členskému státu povolí všeobecný mechanismus přenesení daňové povinnosti používat. Jestliže se Komise domnívá, že žádost požadavky uvedené v odstavci 3 nesplňuje, sdělí v téže lhůtě příslušné odůvodnění žádajícímu členskému státu a Radě.

5. V případě zjištění velmi nepříznivého dopadu na vnitřní trh podle druhého pododstavce tohoto odstavce Komise nejpozději tři měsíce poté, co obdržela veškeré potřebné informace, navrhne zrušení všech prováděcích rozhodnutí podle odstavce 4, což však lze učinit nejdříve šest měsíců od vstupu v platnost prvního prováděcího rozhodnutí, kterým je členskému státu povoleno všeobecný mechanismus přenesení daňové povinnosti používat. Takové zrušení je považováno za přijaté Radou, pokud Rada jednomyslně nerozhodne o zamítnutí návrhu Komise do 30 dnů poté, co jej Komise přijala.

Velmi nepříznivý dopad se považuje za prokázáný, jsou-li splněny následující podmínky:

- a) přinejmenším jeden členský stát, který nepoužívá všeobecný mechanismus přenesení daňové povinnosti, informuje Komisi o nárůstu podvodů v oblasti DPH na svém území v souvislosti s používáním tohoto mechanismu a

b) Komise mimo jiné na základě informací poskytnutých členskými státy podle písmene a) tohoto pododstavce zjistí, že uvedený nárůst podvodů v oblasti DPH na jejich území souvisí s používáním tohoto mechanismu v jednom nebo více členských státech.

6. Členské státy používající všeobecný mechanismus přenesení daňové povinnosti poskytnou všem členským státům elektronickou formou tyto informace:

- a) jména osob, vůči nimž bylo během 12 měsíců předcházejících datu zahájení používání mechanismu vedeno trestní nebo správní řízení pro podvod v oblasti DPH, a
- b) jména osob (včetně jmen jednatelů případných právnických osob), jejichž registrace k DPH v daném členském státě je po zavedení mechanismu ukončena, a
- c) jména osob (včetně jmen jednatelů případných právnických osob), které nepodaly přiznání k dani za dvě po sobě jdoucí zdaňovací období po zavedení mechanismu.

Informace uvedené v písmenech a) a b) prvního pododstavce se podávají nejpozději do tří měsíců od zavedení mechanismu a poté se každé tři měsíce aktualizují. Informace uvedené v písmeni c) prvního pododstavce se podávají nejpozději do devíti měsíců od zavedení mechanismu a poté se každé tři měsíce aktualizují.

Členské státy používající všeobecný mechanismus přenesení daňové povinnosti předloží Komisi nejpozději jeden rok od zahájení používání mechanismu průběžnou zprávu. Tato zpráva musí obsahovat podrobné posouzení účinnosti mechanismu. Do tří měsíců od skončení používání mechanismu, předloží členské státy, které jej používaly, závěrečnou zprávu o jeho celkovém dopadu.

7. Členské státy, které všeobecný mechanismus přenesení daňové povinnosti nepoužívají, předloží Komisi průběžnou zprávu o dopadu používání mechanismu v jiných členských státech na jejich území. Tato zpráva musí být Komisi předložena do tří měsíců poté, co byl všeobecný mechanismus přenesení daňové povinnosti v jednom členském státě používán nejméně po dobu jednoho roku.

Pokud všeobecný mechanismus přenesení daňové povinnosti používá alespoň jeden členský stát, předloží členské státy, které mechanismus nepoužívají, nejpozději dne 30. září 2022 Komisi závěrečnou zprávu o dopadu použití mechanismu v jiných členských státech na jejich území.

8. Ve zprávách uvedených v odstavci 6 členské státy posoudí dopad používání všeobecného mechanismu přenesení daňové povinnosti na základě těchto hodnotících kritérií:

- a) vývoje výpadku příjmů z DPH;
- b) vývoje podvodů v oblasti DPH, zejména kolotočových podvodů a podvodů na maloobchodní úrovni;
- c) vývoje administrativní zátěže osob povinných k dani;
- d) vývoje administrativních nákladů pro správce daně

9. Ve zprávách uvedených v odstavci 7 posoudí členské státy dopad používání všeobecného mechanismu přenesení daňové povinnosti na základě těchto hodnotících kritérií:

- a) vývoje podvodů v oblasti DPH, zejména kolotočových podvodů a podvodů na maloobchodní úrovni;
- b) přesunutí podvodů z členských států, které všeobecný mechanismus přenesení daňové povinnosti používají nebo používaly.“

Článek 2

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se do dne 30. června 2022.

Článek 3

Tato směrnice je určena členským státům.

V Bruselu dne 20. prosince 2018.

Za Radu
předsedkyně
E. KÖSTINGER
